

Zielone miasto Rzeszów

Wszyscy, którzy mieli okazję odwiedzić Rzeszów, pozostają pod ogromnym wrażeniem walorów przyrodniczych miasta. To, jak wygląda Rzeszów, jest zasługą w dużej mierze jego władz. Doceniając znaczenie tematyki ekologicznej, nie szczędzą sił ani środków na liczne działania służące poprawie stanu środowiska naturalnego. W mieście odbywają się także liczne akcje propagujące ochronę środowiska.

Ekologiczny transport

Zakup nowoczesnego, ekologicznego i przystosowanego dla osób niepełnosprawnych taboru autobusowego: z napędem elektrycznym, z silnikiem wysokoprężnym i napędem CNG (razem 130 pojazdów) – tak przedstawia się plan Rzeszowa na ekologiczny transport. Pojazdy z silnikami spalinowymi mają zostać docelowo zastąpione przyjaznymi środowisku. Samorząd Rzeszowa właśnie ze względu na ekologię zdecydował się kupić autobusy elektryczne – na początek dziesięć, ale prezydent

miasta już planuje kolejne zakupy. Autobusy elektryczne i stacje ładowania kosztowały 30 mln zł, z czego z kasy miejskiej wydano 4,5 mln zł, a pozostałą część stanowiła dotacja unijna.

W kwietniu 2019 r. flota pojazdów elektrycznych Rzeszowa wzbogaciła się o dwa samochody osobowe. Do 10 autobusów komunikacji miejskiej dołączyły elektryczne Renault Kangoo Z.E. Czarne, z napisem „Jestem elektryczny”, na jednym pełnym ładowaniu w służbie miastu mogą przejechać nawet 270 km. Miasto zobowiązało się do zakupu „elektryków”, przystępując do rządowego programu elektromobilności. Zgodnie z jego założeniami, do 2025 r. 30% taboru wykorzystywanego przez samorząd musi być elektryczna. W Rzeszowie można także skorzystać z jednośladów z dodatkowym napędem elektrycznym. Pojazdy można wypożyczyć, korzystając z nowego systemu wypożyczalni rowerów miejskich.

Inwestycje MPWiK

Podnoszenie standardu życia mieszkańców Rzeszowa oraz poprawa stanu środowiska naturalnego jest także strategicznym celem rzeszowskiego MPWiK, które tylko w ciągu ostatniej dekady przeznaczyło na inwestycje, rozwój i zastosowanie

Suszarnia mechaniczna osadów ściekowych

Zeroemisyjny Dworzec Lokalny

innowacyjnych technologii 400 mln zł, z czego aż 140 mln zł pozyskano z funduszy unijnych.

Zdając sobie sprawę, że energia słoneczna to jedno z najbardziej powszechnych, najczystszych i naturalnych źródeł energii, w 2016 r. przedsiębiorstwo wykonało instalację fotowoltaiczną o mocy 1 MW. Inwestycja powstała na terenie oczyszczalni ścieków w Rzeszowie. Składa się z 3220 sztuk paneli fotowoltaicznych monokrystalicznych o mocy jednostkowej 310 Wp, co pozwala na roczną produkcję energii na poziomie 0,8 GWh. Ta ekologiczna alternatywa dla spalania paliw konwencjonalnych znacząco wpływa na poprawę jakości powietrza, redukując emisję CO₂.

W ramach projektu *Budowa suszarni mechanicznej osadów wraz z modernizacją obiektów Oczyszczalni Ścieków i rozbudową sieci kanalizacyjnej Miasta Rzeszowa* wybudowanych zostanie 11 km sieci kanalizacji sanitarnej, a modernizacja obejmie ponad 4 km magistrali wodociągowej i zbiorniki wody pitnej w Rzeszowie. Poza tym projekt obejmuje budowę suszarni mechanicznej osadów ściekowych wraz z modernizacją obiektów oczyszczalni ścieków. Takie rozwiązanie okazało się najbardziej optymalne w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych. Za budowę suszarni osadów ściekowych spółka

została uhonorowana nagrodą w konkursie Top Inwestycje Polski Wschodniej 2018.

Całość inwestycji w ramach projektu będzie kosztować niemal 115 mln zł, z czego ponad 56 mln zł stanowi dofinansowanie z funduszy unijnych. Planowane zakończenie wszystkich prac przewiduje się pod koniec 2022 r.

Ekoenergia w Rzeszowie

Miasto trzykrotnie zdobyło pierwsze miejsce w konkursie Smart City w kategorii miast Smart City od 100 do 500 tys. mieszkańców za realizację idei Smart City, w tym m.in. za produkcję zielonej energii. Miasto Rzeszów inwestuje w technologie oparte na wykorzystaniu systemów solarnych już od 2004 r. Odnawialne źródła energii pozwalają na oszczędności w utrzymaniu obiektów użyteczności publicznej. Baterie słoneczne są również wykorzystywane do oświetlenia przejść ulicznych.

W czerwcu 2012 r. na rzeszowskiej zaporze wybudowano elektrownię wodną, która może wyprodukować do 3 tys. MWh rocznie. Wytwarzana tu energia odnawialna jest odprowadzana do sieci PGE Rzeszowski Zakład Energetyczny SA. Potencjał techniczny elektrowni kształtuje się na wysokim poziomie i odgrywa ważną rolę w bilansie energetycznym Polski.

Nowoczesny, ekologiczny i przystosowany dla osób niepełnosprawnych tabor autobusowy z napędem elektrycznym, z silnikiem wysokoprężnym i napędem CNG

Zeroemisyny Dworzec Lokalny

W styczniu 2019 r. do dyspozycji pasażerów oddano innowacyjny obiekt – Dworzec Komunikacji Lokalnej w Rzeszowie. Terminal, którego budowa kosztowała 20 mln zł, jest inteligentny i ekologiczny. Obiekt został w całości pokryty panelami fotowoltaicznymi, znajdującymi się na elewacji, wiatach przystankowych, a nawet żaluzjach. Klimatyzacja automatycznie dostosowuje się do pogody na zewnątrz. W efekcie dworzec stanowi zeroemisyną i samowystarczającą energetycznie konstrukcję. Terminal może nie tylko wytworzyć energię na własny użytek, ale także dystrybuować ją dalej. Latem Dworzec Komunikacji Lokalnej produkuje więcej zielonej energii, niż zużywa. Nadwyżki mogą zasilać oświetlenie w gminnych budynkach i elektryczny tabor autobusowy.

Ochrona przed hałasem komunikacyjnym

Dogodne położenie miasta na styku szlaków komunikacyjnych oraz bliskość południowej i wschodniej granicy sprawiają, że Rzeszów jest ważnym węzłem komunikacyjnym, co sprzyja także rozwojowi gospodarki, handlu i turystyki. Miasto, bardzo dobrze skomunikowane ze światem, dzięki stałemu inwestowaniu w rozwój infrastruktury zapewnia możliwość szybkiego przemieszczania. Nie zapomina przy tym o komforcie mieszkańców. W 2017 r. zaktualizowano pod kątem nowych przepisów w zakresie dopuszczalnych norm hałasu *Mapę akustyczną miasta Rzeszowa*, będącą podstawowym dokumentem wspomagającym planowanie obszarów zabudowy mieszkaniowej, tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego, opracowanie ekspertyz obejmujących ocenę oddziaływania inwestycji drogowych czy przemysłowych na środowisko. Dokument pozwala także podejmować skuteczne działania zmierzające do wyciszenia lub ograniczenia emisji hałasu komunikacyjnego. W tym celu prowadzona jest ciągła modernizacja układu komunikacyjnego miasta, w ramach której budowane są ekrany dźwiękochłonne. W Rzeszowie jako bariera wiatrochlonna i ograniczająca emisję wtórną pyłów stosowana jest zieleń izolacyjna. Tylko w latach

2004–2017 Miejski Zarząd Zieleni posadził na terenach miejskich ponad 230 tys. drzew i krzewów.

Poprawa jakości powietrza

W mieście systematycznie likwiduje się piece i wprowadza centralne zasilanie w ciepło. W latach 2006–2018 usunięto 1114 pieców w centrum Rzeszowa. W latach 2019–2020 planowana jest likwidacja kolejnych 126.

W Rzeszowie ciągle rozwijana i modernizowana jest miejska sieć ciepłownicza. W 2018 r. wykonano 18 km nowych sieci ciepłowniczych oraz 1590 węzłów cieplnych. Stale podejmowane są działania mające zachęcić mieszkańców do przyłączania budynków do sieci ciepłowniczej.

Rzeszowska Straż Miejska przeprowadza kontrole spalania odpadów w kotłowniach należących do osób fizycznych przez pobór próbek żużli i popiołów z kotłów i palenisk. W 2018 r. przeprowadzono ponad 1170 takich kontroli.

Dzięki zakupowi przez Prezydenta Rzeszowa urządzeń niezbędnych do przeprowadzania kontroli aut na drogach w mieście, takich jak dymomierz, analizator spalin, sonometr, funkcjonariusze Miejskiej Policji kontrolują pojazdy pod kątem dopuszczalnych norm emisji spalin. Tylko w 2018 r. wykonano 1385 kontroli.

Rzeszów laureatem KNE EkoJanosik 2018

Działania władz Rzeszowa związane z troską o środowisko, uzyskany efekt ekologiczny i społeczny oraz efektywność ekonomiczna, innowacyjność, nowoczesność, oryginalność, edukacja wspierająca zrównoważony rozwój i współpraca ze społeczeństwem zostały docenione przez Krajową Radę Ekologiczną. Podczas II Międzynarodowego Forum Energetyka i Środowisko w 2018 r. w kategorii samorząd laureatem Krajowej Nagrody Ekologicznej EkoJanosik – Zielona Wstęga Polski zostało miasto Rzeszów. Za działania na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego nagroda została przyznana przez Sejm RP.

Oprac. Redakcja, zdjęcia: Urząd Miasta Rzeszowa

